Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regeldruk en ICT-beleid

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/eleni

Datum 14 november 2012
Betreft Beantwoording vragen over Europese verordening elektronische identiteiten en vertrouwensdiensten

Ons kenmerk
DGBI-R&I / 12354794

Uw kenmerk
150924.05u

Geachte Voorzitter,

Bij brief van 2 oktober 2012 heeft u aanvullende vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over de positie en inzet van het kabinet ten aanzien van de nieuwe Verordening elektronische identiteiten en vertrouwensdiensten. In deze reactie ga ik hier op in.

Uw commissie acht het een ongewenste ontwikkeling dat de wederzijdse erkenning van private elektronische identificatiemiddelen in potentie wordt uitgesloten. Het kabinet deelt uw opvatting in deze. Het kabinet heeft zich in de Digitale agenda verbonden aan eHerkenning voor bedrijven en acht het gewenst dat dit voor Nederlandse ondernemers bij buitenlandse elektronische overheidsdiensten bruikbaar wordt. Bij eHerkenning is sprake van door private partijen uitgegeven elektronische identificatiemiddelen en aanverwante diensten, terwijl de overheid een verantwoordelijkheid heeft ten aanzien van het stelsel als geheel. Het kabinet zal niet akkoord gaan met teksten die het gebruik van een private oplossing, zoals eHerkenning, a piori belemmeren. In het BNC-fiche is reeds aangegeven dat het onwenselijk is dat de Nederlandse Staat hiervoor verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid moet overnemen die nu bij private partijen ligt. De verdeling van verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid tussen de overheid en de private sector zal in de Verordening dan ook duidelijker naar voren moeten komen.

Verder wenst uw commissie een nadere gemotiveerde onderbouwing van het doel dat het kabinet zich heeft gesteld, dat de wederzijdse erkenning zich ook uitstrekt tot andere oplossingen voor elektronische identificatie dan die welke gebaseerd zijn op gekwalificeerde certificaten. Daarnaast vraagt uw commissie zich af hoe het kabinet deze doelstelling denkt te kunnen realiseren. Voorts vraagt uw commissie het kabinet om de ontwikkeling van op gekwalificeerde certificaten gebaseerde identificatiemiddelen niet actief te beïnvloeden.

Het kabinet is van oordeel dat het gewenst is dat elektronische identiteiten en elektronische handtekeningen die gebaseerd zijn op een gekwalificeerd certificaat, maar ook degene die dat niet zijn, grensoverschrijdend kunnen worden gebruikt. Met uw commissie heeft het kabinet geconstateerd dat het gebruik van gekwalificeerde certificaten langzaam op gang gekomen is.

In Nederland heeft zich een praktijk ontwikkeld waarbij veel elektronische identiteiten, die niet op (persoonsgebonden) gekwalificeerde certificaten zijn gebaseerd, worden gebruikt voor contacten met de overheid. Het kabinet zou niet willen uitsluiten dat ook deze elektronische identiteiten voor diensten in het buitenland kunnen worden gebruikt. Dit kan worden gerealiseerd door een technologie neutrale tekst van de Verordening of door identiteiten en vertrouwensdiensten, die niet gebaseerd zijn op gekwalificeerde certificaten, expliciet op te nemen in de artikelen van de Verordening.
De Verordening richt zich in artikel 5 op een elektronisch identificatiemiddel en authenticatie die “vereist is om op grond van nationale wetgeving of bestuursrechterlijke praktijk online toegang te krijgen tot een dienst…”. Het kabinet wenst daarom dat de verordening aansluit bij de gangbare praktijk in Nederland waarbij zowel identiteiten en handtekeningen die gebaseerd zijn op gekwalificeerde certificaten, als die dat niet zijn, kunnen worden gebruikt. Het is uiteindelijk aan de aanbieder van een elektronische (overheids)dienst om het betrouwbaarheidsniveau van identificatie te bepalen en daarbij of deze gebaseerd dient te zijn op een gekwalificeerd certificaat.

Tot slot vraagt uw commissie aandacht voor de kosten die met toezicht samenhangen. Uw commissie geeft aan dat jaarlijkse veiligheidsaudits kostenverhogend werken en wil voorkomen dat deze worden doorbelast aan de burger. Uw commissie geeft daarbij aan dat een jaarlijkse veiligheidsaudit incidenten, zoals bij DigiNotar niet kan voorkomen.

Door de DigiNotar-zaak is, zowel nationaal als internationaal, de aandacht voor veiligheid bij en toezicht op certificatiedienstverleners toegenomen. Dit heeft zijn weerslag gekregen in de ontwerpverordening. Zoals aangegeven in de Kamerbrief van 14 maart 2012[1] en het BNC-fiche is stevig toezicht een belangrijk punt voor het kabinet tijdens de onderhandelingen over de tekst van de Verordening. Het kabinet is dan ook voorstander van een jaarlijkse veiligheidsaudit. Hoewel audits en bedrijfsbezoeken veiligheidsincidenten inderdaad niet kunnen voorkomen, zijn het belangrijke controle- en toezichtinstrumenten. De inzet van deze instrumenten brengt echter kosten met zich mee die kunnen worden doorbelast aan de gebruikers.

[1] kenmerk 2012-0000150459

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regeldruk en ICT-beleid

Voor het kabinet is het belangrijk dat de audits en controles in alle lidstaten hetzelfde inhouden, zodat duidelijk is waarop door Nederland te accepteren buitenlandse identiteiten en vertrouwensdiensten zijn gecontroleerd en er daarnaast een gelijk speelveld wordt gecreëerd. De Nederlandse certificatiedienstverleners worden in dit verband overigens reeds jaarlijks aan een audit onderworpen, naast bedrijfsbezoeken door OPTA en Logius.

(w.g.) H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken